

Etykieta – obowiązkowa czy nie?

Przy zakupie roślin sadowniczych należy zwracać uwagę, czy dołączono do nich etykietę. Dlaczego jest to ważne?

mgr inż. Marcin Paśko, Instytut Ogrodnictwa – PIB w Skierniewicach

Etykieta to oznakowanie materiału szkółkarskiego, na którym są podane podstawowe i szczegółowe informacje dotyczące rośliny. Jest to bardzo ważne, bo kolor etykiety i dane, które się na niej znajdują, informują kupującego, jakiej kategorii jest materiał roślinny i zaświadcza o jego jakości oraz zdrowotności.

MATERIAŁ KWALIFIKOWANY

Najlepszej jakości materiał szkółkarski uzyskuje się z produkcji kwalifikowanej, a to dlatego, że jest on wolny od wirusów i testowany na nie. Materiał kwalifikowany posiada urzędowe etykiety wydawane i kontrolowane przez PIORiN (Państwową Inspekcję Ochrony Roślin i Nasiennictwa). Są one obowiązkowe, mają kolor biały lub niebieski. Etykiety (paszporty) dla materiału elitarnego i kwalifikowanego muszą mieć wymiary 21 x 2,4 cm. Urzędowe etykiety potwierdzają status zdrowotności, tożsamość odmiany i podkładki. Powinny zawierać m.in.: unikalny numer dostawcy, numer etykiety, oznaczenie kraju pochodzenia, nazwę gatunku w języku polskim i łacińskim, nazwę odmiany i podkładki, kategorię lub stopień kwalifikacji, rok dokonania oceny oraz wiek. Na terenie Unii Europejskiej obowiązuje jednakowy wzór etykiet urzędowych.

MATERIAŁ CAC

Tak oznaczony jest materiał spełniający minimalne wymagania. Nie jest urzędowo kwalifikowany, zatem nie ma urzędowej etykiety. Materiał CAC musi jedynie spełniać „odpowiednią” czystość gatunkową i odmianową. Przy tej kategorii nie ma zastosowania żaden ze statusów zdrowotności. Oceny dokonuje sam producent. Materiał CAC również musi posiadać etykietę, którą opracowuje i wykonuje jego producent. Etykieta powinna zawierać nazwę odmiany, podkładki i numer producenta. Może zawierać także paszport roślin.

PASZPORT ROŚLIN

To dokument, który pozwala na sprzedaż i transport roślin na terenie UE. Informuje, że rośliny są zdrowe, wolne od szkodników i patogenów, czyli tzw. organizmów kwarantannowych.

Paszport to etykieta w kształcie kwadratowym lub prostokątnym, umieszczona na palecie, pojemnikach, doniczkach, pęczkach roślin lub dołączona do rośliny. Etykieta-paszport dla materiału kwalifikowanego ma konkretny kształt i wymiary opisane wyżej. Inny materiał roślinny może mieć etykietę w postaci kwadratu lub prostokąta. Aby etykieta uznana była za paszport, powinna mieć w lewym górnym rogu flagę UE, nazwę „Paszport Roślin” w jednym z języków urzędowych UE oraz nazwę tę w języku angielskim – „Plant Passport”. Muszą się tam też znajdować duże litery A, B, C i D. Przy literze A podaje się nazwę botaniczną danego gatunku, przy B – dwie litery oznaczające kod państwa członkowskiego (PL – dla Polski), a także numer rejestracyjny podmiotu, przy C – kod identyfikacyjny rośliny lub produktu roślinnego, a przy D – kraj pochodzenia. Jeśli jesteśmy ogrodnikami amatorami i chcemy sprzedawać rośliny na odległość, czyli przez internet, zgodnie z prawem też powinniśmy mieć dla nich paszport (należy zgłosić się do rejestru podmiotów profesjonalnych prowadzonego przez Wojewódzkie Inspektoraty PIORiN). Ogrodnik hobbysta nie musi oznaczać roślin paszportem, jeżeli dokonuje ich wymiany wyłącznie i bezpośrednio z użytkownikami ostatecznymi, czyli np. z innymi ogrodnikami amatorami i hobbystami. Dzięki temu, że wprowadzono paszporty roślin, ograniczono rozprzestrzenianie się niebezpiecznych chorób i szkodników; rośliny muszą być zdrowe, inaczej nie mogą być dopuszczone do przewozu i sprzedaży na terenie UE.

WARTO WIEDZIEĆ • Etykiety są obowiązkowe i pozwalają określić, czy materiał roślinny jest zdrowy i dobrej jakości. • Jeśli kupujemy pęczek sadzonek, np. truskawki jednej odmiany lub kilka razem związanych drzewek jabłoni tej samej odmiany, to wystarczy etykieta na jednej z roślin. Natomiast jeśli kupujemy kilka drzewek jabłoni różnych odmian, sprzedawca zobowiązany jest umieścić etykietę przy każdej roślinie.

Przykład paszportu – materiał kwalifikowany